

Domotica: niet alleen voor grijs en oud

'The Jetsons' lieten dertig jaar geleden al het huis van de toekomst zien, waar met één druk op de knop door een robot de tanden werden gepoetst, eten werd gekookt en de kleren werden aangetrokken. Domotica in zijn extreme vorm. Waar de familie Jetson zich in de bekende tekenfilmserie vanuit gemakzucht liet ontzorgen, wordt domotica in de corporatiesector vooral ingezet om huurders langer thuis te laten wonen. Een gesprek met bestuurder Irene de Negro-Simons van Woonstichting De Marken – 1.000 vhe – over de kansen van thuishetchnologie.

De toenemende vergrijzing onder de bewoners van de corporatie uit Schalkhaar was de aanleiding om te beginnen met het toepassen van domotica, legt Irene uit. "Huurders langer zelfstandig thuis laten wonen is voor ons erg belangrijk. De helft van ons bezit bestaat daarom bijvoorbeeld uit nultredenwoningen. Maar wij willen verder gaan dan alleen het aanpassen van de woningen. Domotica stelt ons in staat huurders nog langer autonoom thuis te laten wonen."

In gesprek

De Marken installeert de thuishetchnologie niet direct in elke woning, maar gaat eerst met de bewoners – en indien wenselijk de familie – in gesprek over de mogelijkheden. "Vervolgens kunnen ze kiezen voor bijvoorbeeld een centraal bedienings-tableau waarmee elektrische apparaten als zonweringen, gordijnen en de verlichting kan worden bediend. Of voor een aantal camera's waarmee de bewoner zijn eigen huis in de gaten kan houden." Op de vraag of de woning hiermee een 'Big Brother house' wordt, zegt Irene: "Deze camera's kunnen inderdaad ook door de familie gebruikt worden, en via een smartphone-app kijken hoe het met hun familielid gaat. Maar dat kan alleen wanneer de bewoner of een familielid daarvoor kiest. De corporatie of zorginstantie kunnen niet meekijken."

"Verschillende functies kunnen ook aan elkaar gekoppeld worden, bijvoorbeeld voor een 'alles-aan-knop'. Op die manier kan een bewoner alle lichten in het huis direct aanzetten wanneer ze angstig is voor bijvoorbeeld een inbraak. Dit geeft rust. Ook kan de huurder met deze knop het alarm op de voordeur zetten, de zonwering omhoog rollen en worden de gordijnen automatisch gesloten."

Meerwaarde bieden

Hoewel domotica vooral wordt ingezet om senioren langer thuis te laten wonen, is de technologie niet inherent aan die doelgroep. "Ik denk dat domotica voor alle doelgroepen interessant kan zijn. De essentie is dat de technologie een meerwaarde biedt voor de bewoner. Een huurder met bijvoorbeeld een fysieke beperking kan hier ook veel aan hebben. Zo'n centraal bedienings-tableau voor de elektronische hulpmiddelen kan ervoor zorgen dat ook zij langer zelfstandig thuis kunnen wonen."

Sensoren waarvan De Marken gebruikmaakt

beperking kan hier ook veel aan hebben. Zo'n centraal bedienings-tableau voor de elektronische hulpmiddelen kan ervoor zorgen dat ook zij langer zelfstandig thuis kunnen wonen."

Anne

Eind vorig jaar kwam De Marken in het nieuws toen het 'Anne' in

gebruik nam, een stemgestuurde virtuele assistent. De Marken werkt hierbij samen met softwareontwikkelaar Anne4care en zorginstelling De Parabool die woningen huurt van de corporatie. In vijftig van deze woningen draait Anne momenteel bij bewoners met een verstandelijke beperking. "Dit biedt de bewoner structuur en ontlast de zorgverleners," legt Irene uit. "Het is de bedoeling om Anne na deze periode breder in te zetten. "Bijvoorbeeld bij alleenstaande bewoners die langdurig ziek zijn en aan bed gekluisterd zijn. Anne kan

in deze gevallen gordijnen openen, apparatuur bedienen, zorg inschakelen, een boek voorlezen, muziek aanzetten en familie bellen. De grote meerwaarde van is dat Anne met de stem wordt aangestuurd, terwijl andere domotica-middelen meestal fysiek moeten worden bediend."

Veiligheid en eenzaamheid

Volgens Irene wordt de zachte kant van fysieke hulp niet vervangen met koude elektronica. "Wij proberen met domotica juist de fysieke hulp te ondersteunen. De aandacht van de verpleegkundige of familie blijft van groot belang en kan ook niet door de technologie worden vervangen. Maar juist op de momenten dat de familie of zorg niet aanwezig is of kan zijn, kan domotica het gevoel van veiligheid vergroten en eenzaamheid verkleinen."

"Anne bewijst daarnaast dat domotica niet per se direct onder 'koude' technologie valt," gaat Irene verder. "Omdat je een virtuele assistent hebt tegen wie je praat, die terug praat en een avatar heeft met verschillende gezichtsuitdrukkingen, wordt eenzaamheid tegengegaan. Dat zie je ook terug in de reacties van bewoners. Ze zien Anne niet als een hulpmiddel of een vreemde bewoner in het huis, maar als een vriendin."

Kennis in huis

De impact van het gebruik van domotica op de woningen is licht, zegt Irene. "De apparaten worden draadloos in de woning geplaatst. Dit kan vervolgens gemakkelijk worden verwijderd wanneer de bewoner verhuist en de volgende huurder hier nog niet aan toe is of de meerwaarde niet ziet. Omdat iedere installatie wordt aangepast op de desbetreffende bewoner, blijft het wel maatwerk."

Gespecialiseerde eigen dienst

De Marken heeft ook haar eigen onderhoudsdienst getraind om met de thuishetchnologie om te gaan. "Het weghalen en plaatsen van domotica gebeurt vooral tijdens het mutatie-onderhoud bij onze woningen. Wij maken gebruik van drie vaste werknemers in onze eigen onderhoudsdienst. Eén daarvan is gespecialiseerd in domotica en blijft cursussen volgen om de snelle ontwikkelingen op de gebied bij te kunnen houden. Zo hebben wij de kennis van de thuishetchnologie altijd in huis. Domotica is daarbij écht minder futuristisch dan het klinkt. Het is voor de huurders heel gebruiksvriendelijk en voor de corporatie voelt het als een 'plug-and-use'-concept."

Begrip in de sector

Vooruitkijkend ziet Irene de populariteit van domotica de komende jaren toenemen: "Je moet het wel onder de aandacht blijven brengen van de huurder. Momenteel wordt Anne ingezet bij vijftig bewoners van De Parabool, en daarna willen wij deze technologie ook bij onze huurders aanbieden. Wij verwachten dat de komende jaren domotica steeds meer een begrip wordt in de corporatiesector. Huurders worden ouder en willen langer zelfstandig thuis blijven wonen. Domotica kan daarbij uitkomst bieden." ■